

ESPERANTA BIBLIOTEKO INTERNACIA

Tradukis
F. Skeel-Giörling.

**Fa
bel
oj
de Andersen**

No. 2.
Prezo 0,10 Sm.

I.

Emblemo

BERLIN.

Esperanto Verlag Möller & Borel

kaj korespondantoj en
Paris, London, New-York, Kjöbenhavn, Warszawa, Barcelona,
Budapest, Livorno, Bucuresti.

Al siaj du amataj Filetoj

Preben Skeel-Giörling

kaj

Erik Skeel-Giörling

sincere dediĉas ĉi-tiun tradukaĵon

La Verkinto.

3

Hans Christian Andersen.

Nia dana verkisto, el kies mondkonataj fabeloj ni havas la plezuron prezenti kelke da elektitaj tradukaĵoj en Esperanto, naskiĝis en la jaro 1805 en Odense (Danlando) kiel filo de malriĉa ŝuisto. Liaj infanaj kaj junulaj jaroj ne estis feliĉaj; la grandaj suferadoj kaj seniluziigoj, kiujn li travivis dum ĉi-tiu tempo, profunde impresis al lia kortuŝante pia, sentema animo kaj poste stampis lian tutan produktadon. Dank' al la kunhelpo de kelkaj eminentaj viroj li povis fari klasikajn studojn en Kopenhago, kaj ankaŭ entrepreni longajn vojaĝojn en la eksterlandon, precipe Italujon.

El la plumo de H. C. Andersen troviĝas multe da belaj lirikaj poemoj kaj diversaj romanoj, sed plej alte lia talento kaj fantazio atingis en la "Fabeloj", kiuj estas tradukitaj en preskaŭ ĉiuj naciaj lingvoj. Pri la origino de l' fabeloj — jen seriozaj, jen satiraj kaj gajaj — li mem diras: "Mi kaptas ian ideon, kiu povas interesi la plenkreskulojn, kaj mi rakontas ĝin por la infanoj, tamen memorante ĉiam, ke la gepatroj ofte aŭskultas mian rakontadon, kaj al ili mi ja devas doni ion por pripensado."

H. C. Andersen mortis en Kopenhago en 1875, amata de sia samtempanaro kaj honorata de siaj admirantoj el la tuta mondo. Sian aŭtobiografion li lasis en la romano "Fabelo de mia vivo" (1855). Je la 70^a datreveno de lia naskiĝo estas eldonitaj tradukaĵoj en dek kvin lingvoj de lia bela fabelo "Rakonto pri patrino", kaj en la jaro 1905, okaze de la 100-jara festo aranĝita je memoro pri la naskiĝo de l' granda poeto, la urbestro de Odense fondis specialan Muzeon kie oni kolektis ĉion — librojn, verkojn, bildojn, tradukaĵojn, meblaron k. c. — kio havis signifon por la vivo de H. C. Andersen.

Kopenhago, Marto 1909.

Fr. Skeel-Giörling.

5

La brava stansoldato.

Estis iam dudek kvin stansoldatoj, ili ĉiuj estis fratoj, ĉar ili devenis de malnova stankulero. La pafilon ili tenis per la brako, la vizaĝo rigardis rekte antaŭen; ruĝa kaj blua, vere bela estis la uniformo. La unua parolo, kiun ili aŭdis en ĉi-tiu mondo, kiam estis forprenita la kovrilo de l' skatoletto kie ili kuŝis, estis la vorto: Stansoldatoj! ĝin kriis knabeto kaj kunfrapis la manojn; li donace ricevis la soldatojn, ĉar estis lia naskiĝotago, kaj nun li starigis ilin sur la tablo. Ĉiuj soldatoj tute egale aspektis; nur unu iomete diferencis de l' aliaj; li havis unu solan piedon, ĉar li estis fandita laste, kaj tiam ne restis sufiĉe da stano; tamen li staris tiel firme sur unu piedo kiel la aliaj sur du, kaj estas precipe li, kiu fariĝis fama.

Sur la tablo, kie ili staris, troviĝis multe da diversaj ludiloj, sed la plej rimarkinda estis bela palaco el papero. Tra la fenestretoj oni povis rigardi en la salonojn. Ekstere kreskis arboj ĉirkaŭ speguleto, kiu reprezentis lagon; 6 cigoj el vakso naĝis sur ĝi kaj sin spegulis. Ĉio estis ĉarma, sed la plej

ĉarma tamen estis fraŭlineto, kiu staris en la malfermita pordo de l' palaco; ankaŭ ŝi estis farita el papero, sed ŝi havis belan jupeton el la plej hela stamino kaj bluan rubandeton kiel mantelon ĉirkaŭ la ŝultroj; meze de l' mantelo estis alkudrita brilanta ora perlo, kiu estis tiel granda kiel ŝia vizaĝo. La fraŭlineto etendis siajn brakojn supren, ĉar ŝi estis dancistino, kaj unu piedon ŝi tiel alten levis, ke la stansoldato ne povis ĝin trovi kaj kredis, ke ŝi havas nur unu piedon kiel li.

"Certe, ŝi estus vera edzino por mi!" pensis la stansoldato, "sed ŝi estas tre nobla, ŝi loĝas en palaco, mi havas nur skatoleton, kaj en ĝi ni estas jam dudek kvin, ne estas deca loko por ŝi! tamen, mi deziras konatiĝi kun ŝi!" kaj jen li sin kuŝigis, tute longa kiel li estis, post flartabakujo, kiu staris sur la tablo; de tie li povis bone rigardi la noblan fraŭlineton, kiu senĉese staradis sur unu piedo sen malekvilibriĝi.

Kiam fariĝis vespero, oni metis la ceterajn stansoldatojn en la skatoleton, kaj la loĝantoj de l' domo kuŝiĝis por dormi. Tuj la ludiloj komencis ludi, ricevi gastojn, fari militon kaj 7 aranĝi balon; la stansoldatoj kraketis en la skatoleto, ĉar ili volis ludi kun la aliaj, sed ili ne povis forpreni la kovrilon. La nuksrompilo faris renversojn, kaj la grifelo petoladis sur la tabulo; estis tiom da bruego, ke la kanario vekigis kaj komencis interbabili, kaj tion ĝi faris eĉ verse. La solaj du kiuj tute ne moviĝis el sia loko, estis la stansoldato kaj la dancistino; ŝi staris tiel rekte sur la piedpintoj, kun ambaŭ brakoj etenditaj, kaj li restis egale firma sur unu piedo; eĉ unu momenton li ne ĉesis ŝin rigardi.

Nun, el la horloĝo sonoris la dek-dua, kaj klask! jen malfermiĝis la kovrilo de la flartabakujo, sed ne estis flartabako en ĝi, tute ne, sed nigra koboldo; ĉi-tio estis amuzaĵo.

"Stansoldato!" diris la koboldo; "gardu viajn okulojn, ne uzu ilin tiom!" Sed la stansoldato ŝajnigis, kvazaŭ li nenion aŭdis.

"Nu, atendu nur ĝis morgaŭ!" diris la koboldo.

Kiam fariĝis mateno kaj la infanoj leviĝis el lito, la stansoldato estis metita sur la fenestrobretton, kaj ĉu estis la koboldo aŭ trablovo, oni tion ne scias, sed subite la fenestro malfermiĝis kaj la soldato renverse elfalis de la tria

etaĝo. Estis terura rapideco, li tenis la piedon rekte 8 supren kaj staris sur la ĉapo kun la bajoneto inter la pavimŝtonoj.

La servistino kaj la knabeto tuj venis por serĉi lin; sed kvankam ili preskaŭ marŝis sur li, ili tamen ne rimarkis lin. Se la stansoldato estus kriinta: jen mi estas! ili certe lin estus trovintaj, sed ne ŝajnis al li dece tiel laŭte krii, ĉar li portas uniformon.

Baldaŭ komencis pluvi, la gutoj falis pli kaj pli dense, kvazaŭ rivere; kiam finiĝis la pluvego, alvenis du stratbuboj.

"Rigardu!" diris unu, "jen kuŝas stansoldato! Li devas ŝipveturi!" Kaj el malnova gazeto ili faris ŝipeton, starigis en ĝi la stansoldaton, kaj jen li navigis tra la pluvakvo de l' defluejo; la du knaboj flanke kuris kaj kunfrapis la manojn! Granda Dio! kiaj ondoj en tiu defluejo! kaj kia fluo! certe, sed ja pluegas! La paperŝipeto forte balanciĝis, kaj kelkafoje ĝi tute kliniĝis, tiel ke la stansoldato estis skuegita, sed li restis firma, ne ŝanĝis la mienon, rigardis rekte antaŭen kaj tenis la pafilon per la brako.

Subite la ŝipeto ennaĝis sub longan piedbreton de ia defluejo, kie fariĝis tiel mallume kvazaŭ li estus en sia skatoleto.

"Kien do nun mi alvenas?" li pensis; "certe, ĉi-tio estas la kulpo de l' koboldo! Ho, se nur 9 la fraŭlineto estus ĉi-tie en la ŝipeto, tiam sen malagrablaĵo povus esti trifoje pli mallume!"

En la sama momento venis granda rato, kiu loĝis sub la breto.

"Ĉu vi havas pasporton?" demandis la rato, "montru la pasporton!"

Sed la stansoldato restis silenta kaj tenis pli firme la pafilon. La ŝipeto rapidege forrapidis kaj post ĝi kuregis la rato. Hu! kiel ĝi grincigis la dentojn, kaj ĝi kriis al bastonetoj kaj pajlo:

"Haltigu lin! Haltigu lin! Li ne pagis dogan-imposton! Li ne montris pasporton!"

Sed la fluo fariĝis pli kaj pli forta, la stansoldato jam povis vidi la helan lumon antaŭe, kie finiĝis la breto, sed li ankaŭ aŭdis sonon de muĝado kiu tre bone povus timigi bravulon; imagu nur: kie finiĝis la breto, la pluvakvo elverŝiĝis en grandan kanalon, tio estis al li same danĝera, kiel estus al ni veturi tra granda akvofalo.

Li nun jam tiel alproksimiĝis, ke li ne povis haltiĝi. La ŝipeto elsaltis, la stansoldato sin tenis tiel rigida kiel li povis; neniu povus diri pri li, ke li eĉ palpebrumas. Tri aŭ kvarfoje la ŝipeto renversiĝis kaj ĝi estis plena je 10 akvo ĝis la rando; ĝi nepre devis subakviĝi; jam l' akvo atingis la kolon de l' soldato, pli kaj pli profunde la ŝipeto subiĝis, kaj la papero sin disvolvis. Nun la akvo leviĝis ĝis super la kapo de l' soldato; tiam li pensis pri la ĉarma dancistino, kiun neniam plu li revidos, kaj en la oreloj de l' stansoldato sonoris la verseto:

For, for, soldato!
For al la morto!

Nun la papero disŝiriĝis, kaj la stansoldato trafalis, — sed tuj granda fiŝo lin englutis.

Ho! kia mallumo interne! Estis multe pli malbone ol sub la breto de l' defluejo, kaj tiel malvaste! sed la stansoldato restis firma, kaj li kuŝis tie kun la pafilo en la brako. —

La fiŝo ĉirkaŭe naĝis, movante sin plej terure; fine ĝi fariĝis tute senmova, ekbrilo kvazaŭ fulmo ĝin trakuris, jen brilis tute hele kaj iu laŭte kriis: "Stansoldato!" La fiŝo estis kaptita, sendita al la vendejo, vendita kaj portita al kuirejo, kie la servistino ĝin distranĉis per granda tranĉilo. Per du fingroj ŝi prenis la soldaton ĉirkaŭ la korpo kaj portis lin en la ĉambrom, kie ĉiuj volis vidi tian mirindan personon, kiu vojaĝis en la stomako de fiŝo; sed la stansoldato estis tute ne fiera. Ili starigis lin sur la tablo, kaj tie — vidu, kiel mirindaj aferoj povas okazi en la mondo — la soldato troviĝis en la sama ĉambro, kie li antaŭe estis, li vidis la samajn infanojn, kaj la ludiloj staris sur la tablo, la bela palaco kun la ĉarma dancistino; ŝi staris ankoraŭ sur unu piedo, kaj tenis la alian alte en l' aero, ankaŭ ŝi estis firma; tio kortuŝis la stansoldaton, li volonte estus plorinta stanlarmojn, sed tio ne decus al li. Li rigardis ŝin, kaj ŝi rigardis lin, sed ili diris nenion.

Sed subite unu el la knabetoj ĵetis la stansoldaton en la fornon, eĉ sen diri la kaŭzon; sendube la koboldo en la skatoleteto estis kulpa pri ĉi-tio.

La stansoldato staris hele lumigita, kaj li sentis teruran varmegon, sed ĉu ĝi devenis de la fajro aŭ de amo li ne sciis. La kolorojn li tute perdis; neniu povus diri, ĉu tio okazis dum la vojaĝo aŭ pro doloro. Li rigardis la fraŭlineton, ŝi rigardis lin, kaj li sentis, ke li fandiĝas; tamen ankoraŭ li restis firma kun la pafilo en la brako. Tiam ia pordo malfermiĝis, la vento forblovis la dancistinon, kaj senpeze kiel elfino ŝi flugis en la fornon al la stansoldato, ĉi ekflamiĝis kaj malaperis; tuj la stansoldato fandiĝis kaj fariĝis buleto, kaj kiam la sekvantan tagon la servistino elprenis la cindron, ŝi retrovis lin en formo de stankoreto; sed el la dancistino restis nur la ora perlo, kaj ĝi fariĝis tute nigra en la flamoj.

13

Rakonto pri patrino.

Patrino sidis ĉe sia infaneto, ŝi estis tiel malĝoja, ŝi tiom timis, ke ĝi mortos. La infaneto estis pala, ĝiaj okuletoj malfermiĝis; nur malforte ĝi spiris, kaj kelkafoje profunde kvazaŭ ekĝemante; kaj ankoraŭ pli malĝoje la patrino rigardis sian karuleton.

Jen iu frapis la pordon, kaj venis malriĉa, grandaĝa viro, envolvita en ĉevala kovrilo, ĉar ĝi varmigas, kaj tion li bezonis; estis ja malvarma vintro; ĉio ekstere estis kovrita je glacio kaj neĝo, kaj la vento akre blovis tiel ke la vizaĝo doloris.

Ĉar la viro tremis pro malvarmo, kaj la infaneto momenton dormis, la patrino verŝis bieron en kruĉon kaj ŝi metis ĝin en la fornon por ĝin varmigi por li; sed la viro lulis la infaneton, kaj la patrino sidiĝis sur seĝon apud li, rigardante la malsanan infaneton, kiu tiel profunde spiris, kaj ŝi levis la maneton.

"Ĉu ne ankaŭ vi kredas, ke mi lin konservas?" ŝi diris, "Dio ne forprenos lin de mi!"

14

Kaj la viro — kiu estis la Morto mem — strange balancis la kapon, kaj tio povus signifi jes aŭ ne egale. La patrino malsupren rigardis, kaj la larmoj fluis sur ŝiaj vangoj; — ŝia kapo fariĝis tiel peza! Tri noktojn kaj tri tagojn ŝi ne fermis la okulojn, kaj nun ŝi ekdormis, sed nur unu momenton, tiam ŝi subite suprensaltis, tremante pro malvarmo. Kio estas tio! ŝi kriis rigardante ĉirkaŭ si, sed la viro estis for, ŝia infaneto malaperis, li estis ĝin preninta kun si, kaj en la angulo de la ĉambro senĉese la radaro de l' antikva horloĝo zumante turniĝis, la granda plumbopezilo subiris rekte ĝis la planko, bum! kaj jen ankaŭ la horloĝo ĉesis funkcii.

Sed la malfeliĉa patrino forkuris el la domo kaj vokis sian infaneton.

Ekstere, meze de l' neĝamasoj, sidis virino en longa, nigra vestaĵo, kaj ŝi diris: "La Morto estis en via ĉambro; mi vidis, ke ĝi rapidege forkuris kun via infaneto; ĝi iras pli rapide ol la vento; ĝi neniam reportos kion ĝi prenis!"

"Diru nur, kiun vojon ĝi iris!" petis la patrino, "nomu sole la vojon, kaj mi retrovos ĝin!"

"Mi konas la vojon", respondis la virino en la nigra vestaĵo, "sed antaŭ ol mi nomos ĝin, 15 vi devas kanti al mi ĉiujn kantetojn, kiujn vi kantis al via infaneto; mi ŝatas aŭdi ilin, mi jam ilin aŭdis antaŭe; mi estas la nokto, mi vidis vian ploron dum vi kantis!"

"Ĉiujn, ĉiujn mi kantos!" diris la patrino, "sed ne haltigu min, tiel ke mi povos ĝin atingi kaj trovi mian infaneton!"

Sed la nokto sidis mute kaj silente; tiam la patrino tordis siajn manojn, ŝi kantis kaj ploris, kaj estis multe da kantetoj sed ankoraŭ pli multe da larmoj, kaj jen diris la nokto: "Iru dekstren, en la malluman abiaron, tien la Morto forportis vian infaneton!"

Profunde en la arbaro la vojoj kruciĝis, kaj ŝi ne sciis plu kiun vojon ŝi devas sekvi; tie staris dornarbeto, nek foliojn nek florojn ĝi havis, estis ja ankaŭ malvarma vintro, kaj sur la branĉoj pendis glaciaj kristaloj.

"Ĉu vi ne vidis la Morton preterpasi kun mia infaneto?"

"Certe", respondis la dornarbeto, "sed mi ne diros, kiun vojon ĝi pasis, se vi ne antaŭe min varmigas ĉe via koro; mi mortas pro la frosto, mi tute glaciigas."

Kaj ŝi premis la dornarbeton al sia koro, tiel firme, por ke ĝi bone varmiĝu, kaj la dornoj trapikis ŝian korpon, kaj grandaj sangogutoj elfluis, sed en la frosta vintronokto freŝaj verdaj folioj kaj floroj ekkreskis, tiel varme estis ĉe la koro de l' malĝoja patrino, kaj la dornarbeto montris al ŝi la vojon kiun ŝi devas iri.

Ŝi foriris kaj atingis grandan lagon, kie troviĝis nek ŝipo, nek boato. La glacio ne estis sufiĉe forta por porti ŝin kaj la lago estis tiel profunda ke ŝi ne povus ĝin trapasi, tamen ŝi devis, por trovi sian infaneton; jen ŝi kuŝiĝis por eltrinki la tutan akvon de la lago, kaj tio ja estas nebla al homo; sed la malĝoja patrino pensis, ke povus okazi ia miraklo.

"Ne, tio neniam prosperos al vi!" diris la lago, "pli bone estos se mi povos fari interkonsenton kun vi. Mi amas perlojn, kaj viaj okuloj estas la plej brilaj kiujn mi vidis. Ploru ĝis ili elfalos kaj donacu ilin al mi; se vi volas tion fari mi rekompence portos vin al la granda florujo, kie la Morto loĝas kaj prizorgas florojn kaj arbojn; ĉiu el ili estas homa vivo!"

"Ho! ĉion mi donos por veni al mia infaneto!" diris la ploranta patrino, kaj ŝi ploregis ankoraŭ pli multe kaj ŝiaj okuloj elfalis ĝis la fundo de l' lago kaj fariĝis du multekostaj perloj; sed la lago ŝin levis kvazaŭ ŝi estus sidanta en balancilo, kaj ŝi flugis al la kontraŭa bordo. Tie staris stranga domo, grandega; 17 oni ne sciis, ĉu ĝi estas ia monto kun arbaroj kaj kavaĵoj, aŭ ĉu ĝi estas konstruita el ĉarpentaĵo, sed la malfeliĉa patrino ne povis tion vidi; ŝi ja estis plorinta ĝis la okuloj elfalis.

"Kie mi povos trovi la Morton, kiu foriris kun mia infaneto?" ŝi diris.

"Ĉi-tien ĝi ankoraŭ ne alvenis!" diris la maljuna sarkistino, kiu gardis la grandan flurujon de l' Morto.

"Kiamaniere do vi povis trovi ĉi-tiun lokon, kaj kiu vin helpis?"

"Dio min helpis!" ŝi respondis. "Li estas kompatema, kaj tia certe ankaŭ vi estos! Diru, kie mi povos trovi mian infaneton?"

"Mi ne scias," diris la sarkistino, "kaj vi ja ne povas vidi! Multe da floroj kaj arboj velkis ĉi-tiun nokton, la Morto baldaŭ venos por ilin replanti! Vi certe scias, ke ĉiu homo posedas sian propran vivarbon aŭ floron, kiu estas konforma al ĝia animo; ili aspektas kiel aliaj kreskaĵoj sed ili havas koron frapantan; infana koro povas ankaŭ frapi! Serĉu laŭ tiu informo, eble vi povos rekoni la korfrapon de via infaneto; sed kion vi volas doni al mi se mi diras nun, kion plie vi devas fari?"

"Mi ne posedas ion por fordoni", diris la 18 malĝoja patrino, "sed mi estas preta iri por vi ĝis la fino de l' mondo."

"Bone, sed tie mi havas nenion por fari," diris la sarkistino; "donu al mi viajn longajn, nigrajn harplektojn; vi mem certe scias, ke ili estas belaj! Rekompence vi ricevos miajn blankajn, estas io almenaŭ!"

"Se vi nur postulas tion de mi," ŝi diris, "mi ĝin fordonos kun ĝojo!" Kaj ŝi donis al la sarkistino siajn belajn, nigrajn harplektojn kaj ricevis interŝanĝe la blankajn de l' maljunulino.

Tiam ili iris en la grandan flurujon de l' Morto, kie floroj kaj arboj strange interkreskis. Belaj hiacintoj staris sub vitrokloŝoj, kaj grandaj, fortegaj peonioj; oni vidis akvokreskaĵojn; unuj estis tute freŝaj, aliaj aspektis malsanete; limakoj rampis sur la folioj, kaj nigraj kankroj ĉirkaŭpremis la trunketojn: kreskis ankaŭ belegaj palmarboj, kverkoj kaj platanoj, kaj plie petroselo kaj floranta timiano; ĉiu arbo, ĉiu floro havis sian nomon, ĉiu estis la vivo de iu homo; la homo ankoraŭ estis vivanta, unu en Ĥinuĵo, alia en Grenlando, en ĉiuj lokoj de la mondo. Troviĝis altaj arboj kreskantaj en kuvoj malgrandaj; ili aspektis tute premitaj kaj estis pretaj por krevigi la kuvon; ankaŭ en multe 19 da aliaj lokoj staris malsanaj floretoj en grasa tero, kun musko ĉirkaŭe kaj dorlote flegitaj. Sed la malĝoja patrino kliniĝis super

ĉiu el la plej malgrandaj kreskaĵoj, kaj ŝi aŭdis, kiel frapas la homa koro interne de ili. Fine, fine el milionoj da kreskaĵetoj ŝi rekonis la koron de sia infaneto.

"Jen ĝi estas!" ŝi kriis etendante la manon super blua krokuseto, kiu tute kurbiĝis kontraŭ la tero, malsanete kaj lace.

"Ne tuŝu la floron!" diris la sarkistino, "sed atendu ĉi-tie, kaj kiam la Morto venos, vi zorgu ke ĝi ne forŝiru la kreskaĵon; minacu ĝin, ke vi forŝiros la aliajn florojn, tiam ĝi ektimiĝos; ĝi havas respondecon antaŭ Dio pri ili; neniu el ili povas esti forŝirata sen la permeso de Dio!"

Subite glacia vento trablovis la ĝardenon, kaj la blinda patrino sentis, ke estas la Morto, kiu venas.

"Kiamaniere vi povis trovi la vojon ĉi-tien?" ĝi demandis, "kiel vi povis alveni pli rapide ol mi?"

"Mi estas patrino!" ŝi diris. Kaj la Morto etendis sian longan brakon kontraŭ la malsaneta floreto, sed ŝi tenis siajn manojn ĉirkaŭ ĝi, tiel firme, kaj tamen zorgante por ne ektuŝi 20 la foliojn. Sed la Morto blovis sur ŝiaj manoj, kaj ŝi sentis, ke estas akre, pli akre ol la plej malvarma vento, kaj senforte ŝiaj manoj subfalas.

"Vi ne povas ion fari kontraŭ mi!" diris la Morto. — "Sed la bona Dio povas!" ŝi respondis.

"Mi nur plenumas Lian volon!" diris la Morto. "Mi estas Lia ĝardenisto! Mi prenas ĉiujn Liajn florojn kaj arbojn kaj replantas ilin en la ĝardenon de l' Paradizo, en la nekonata lando, sed kiel ili tie kreskas, kaj kio ili fariĝos, mi ne povas rakonti!"

"Redonu al mi mian infaneton!" diris la patrino, kaj ŝi ploris kaj petegis; sed subite per ĉiu mano ŝi ekkaptis du belajn floretojn kiuj kreskis en la proksimeco, kaj ŝi kriis al la Morto: "Mi forŝiros ĉiujn viajn florojn, ĉar mia koro malesperas!"

"Ne tuŝetu ilin!" diris la Morto. "Vi diras, ke vi estas malfeliĉa, kaj nun vi volas, ke alia patrino fariĝu egale malfeliĉa kiel vi!"

"Alia patrino!" ŝi diris lasante la florojn en la sama momento.

"Jen estas viaj okuloj!" diris la Morto, "mi trovis ilin en la lago, ili tiel bele brilis: mi ne sciis ke estas la viaj, reprenu ilin, ili estas ankoraŭ pli brilaj ol antaŭe. Rigardu nun en tiu profundan puton tie; mi diras al vi la nomojn de la du floroj, kiujn vi volis forŝiri, kaj vi vidos ilian tutan estontecon, ilian homan vivon; vi vidos, kion vi volis detrui!"

Ŝi rigardis en la puton, kaj ŝi sentis sinceran feliĉon ĉar ŝi vidis, kiel la vivo de unu el ili fariĝas granda beno al la mondo: ho! kia feliĉo kaj ĝojo! Kaj ŝi vidis la vivon de l' alia; ŝi estas plena je mizero, doloro kaj teruro.

"Ambaŭ sortoj estas laŭ la volo de Dio!" diris la Morto.

"Kiu el ili estas la floro de l' mizero, kaj kiu estas tiu de l' feliĉo?" ŝi demandis.

"Tion mi ne diras!" respondis la Morto, "sed unu el ili estis la floro de via propra infaneto; la sorton, la estontecon de via infaneto, vi vidis!"

Terurigite la patrino kriis: "Ho, diru, kiu el ambaŭ estis mia infaneto! savu la senkulpan estaĵon, savu ĝin el la mizero! forprenu ĝin nur, mi petegas! Ho, konduku ĝin en la regnon de Dio! Forgesu mian ploron, mian doloron, ĉion, kion mi faris kaj diris!"

"Mi ne vin komprenas!" diris la Morto. "Ĉu vi volas, ke via infaneto revenu al vi, aŭ ĉu mi devas ĝin forpreni kun mi?"

22

Tiam la patrino tordis siajn manojn kaj genufleksante ŝi preĝis al Dio:

"Ne aŭskultu min, se mi postulis ion, kio estas kontraŭ Via volo! Vi sola estas superega kaj saĝa! Ne aŭskultu min, ne aŭskultu min!"

Kaj ŝi apogis la vizaĝon sur sia genuo, kaj la Morto kondukis la infaneton, for, for en la nekonatan landon.

23

La fajroŝtalo.

Soldato iris marŝante sur la vojo: unu, du! unu, du! li forvojaĝis kun tornistro sur la dorso kaj glavo ĉe la koksoj, ĉar li revenis de la milito, kaj nun li hejmen marŝis. Jen li renkontis maljunan sorĉistinon sur la vojo; ŝi estis treege abomeninda, ŝia sublipo pendis tute ĝis la brusto. Ŝi diris: "Bonan vesperon, soldato! kian belan glavon, kian grandan tornistron vi havas! Vi estas vera soldato, kaj nun vi ricevos tiom da mono kiom vi deziras!"

"Multan dankon al vi, sorĉistino!" la soldato respondis.

"Ĉu vi vidas la grandan arbon tie?" diris la sorĉistino montrante al li tiun arbon, kiu flanke staris ĉe la vojo. "Interne ĝi estas tute kava! Vi rampu nur ĝis la pinto, jen vi vidos truon kaj tra ĝi vi povos gliti ĝis vi venos profunde en la arbo. Mi ligas nun ŝnuregon ĉirkaŭ vi, kaj tiel mi povos suprentiri vin tuj kiam vi min vokos."

24

"Sed kion mi devas fari en la arbo?" demandis la soldato.

"Alporti monon!" la sorĉistino diris, "ĉar kiam vi venos al la fundo de l' arbo, vi troviĝos en granda subtera ĉambro; ĝi estas tute luma, ĉar pli ol cent lampoj tie brilas. Jen vi vidos tri pordojn, vi povos ilin malfermi, ĉar estas ŝlosilo en ĉiu seruro. Irante en la unuan ĉambreton vi vidos grandan keston meze de la planko; sur la kesto sidas hundo, ĝi havas okulojn tiel grandajn kiel te-tasoj, sed tio ne devas vin timigi! Mi donas al vi mian bluan antaŭtukon, vi povos ĝin malfaldi sur la planko: tiam vi rapide iru al la

hundo, forprenu ĝin, metu ĝin sur la antaŭtukon, malfermu la keston kaj prenu tiom da moneroj kiom vi volas. Ili estas ĉiuj el kupro; sed se vi preferas havi arĝentajn, vi nur bezonas iri en la duan ĉambreton; tie vi vidos ankaŭ hundon; ĝi havas okulojn tiel grandajn kiel mueleja rado, sed tio ne devas vin timigi, vi metu ĝin trankvile sur la antaŭtukon kaj prenu el la mono! Sed se vi volas oran monon, vi povos ankaŭ tian havi, kaj tiel multe kiel vi povas porti; vi nur bezonas iri en la trian ĉambreton. Sed la hundo, kiu tie sidas sur la kesto, havas du okulojn tiel grandajn kiel la "Ronda Turo" en Kopenhago. 25 Ĝi estas vera hundo, vi povas pensi, sed tio ne devas vin timigi! Vi nur metu ĝin sur la antaŭtukon, tiam ĝi tute nenion malbonan faros al vi, kaj prenu el la kesto tiom da oro kiom vi volas!"

"Estas efektive bonege!" diris la soldato. "Sed kion mi devas doni al vi, sorĉistino? Ĉar certe vi ankaŭ volas ion havi, mi pensas!"

"Ne!" la sorĉistino diris, "eĉ ne iun monereton mi deziras! Nur prenu por mi malnovan fajroŝtalon, kiun forgesis mia avino, kiam ŝi laste tie estis!"

"Nu, donu al mi la ŝnuregon!" diris la soldato.

"Jen ĝi estas," respondis la sorĉistino, "kaj jen mia blua antaŭtuko!"

Nun la soldato suprenrampis la arbon, glitis tra la truo kaj tuj poste li staris en la granda subtera ĉambro, kie brilis pli ol cent lampoj.

Li malfermis la unuan pordon. Hu! jen li vidis la hundon kun okuloj tiel grandaj kiel te-tasoj, kaj ĝi strange lin rigardis. "Vi estas bela bubo!" diris la soldato, kaj li metis la hundon sur la tukon de l' sorĉistino, prenis tiom da kupraj moneretoj, kiom li povis havi en la poŝo, fermis la keston, remetis la hundon sur ĝin kaj iris en la duan ĉambron. Eja! Jen la hundo kun okuloj tiel grandaj kiel mueleja rado!

"Ne rigardu min tiel persiste, mi konsilas al vi!" diris la soldato, "viaj okuloj povus doloriĝi!" kaj tuj li metis la hundon sur la tukon de l' sorĉistino, sed ekvidante la arĝentajn moneretojn en la kesto, li forĵetis la kuprajn, kiujn li jam havis, kaj rapide li plenigis sian poŝon kaj tornistran je pura arĝento. Fine li iris en la trian ĉambreton. Hu! — Estis terure! La hundo tie efektive

havis du okulojn tiel grandajn kiel la "Ronda Turo", kaj en la kapo ili turniĝis kvazaŭ radoj!

"Bonan vesperon!" diris la soldato kaj li salutis militiste per la mano, ĉar tian hundon li neniam antaŭe estis vidinta; sed post kiam li iomete ĝin rigardis, li pensis ke povas esti sufiĉe. Li metis la hundon sur la plankon, kaj malfermis la keston. Ho! granda Dio! kian amason da mono! Li ja povus aĉeti la tutan urbon Kopenhago, la sukerajn porkidojn de l' kukistinoj, ĉiujn stansoldatojn, vipojn kaj ludĉevalojn de la tuta mondo. Jen efektive multego da mono! La soldato nun forĵetis ĉiujn arĝentajn monerojn, kiujn li havis en la poŝo kaj tornistro, kaj anstataŭe li prenis oron, 27 kaj plenigis la poŝojn, la tornistran, la ĉapon kaj la botojn, tiel ke li preskaŭ ne povis iri: Nun li havis monon! La hundon li remetis sur la keston, la pordon li brue fermis kaj kriis tra la arbo:

"Nun, suprentiru min, sorĉistino!"

"Ĉu vi havas la fajroŝtalon?" ŝi demandis. "Ne," li diris, "estas bone, ke vi memorigas min pri tio; mi tute ĝin forgesis!" Kaj li denove iris en la fundon de l' arbo kaj prenis la ŝtalon. La sorĉistino suprentiris lin, kaj jen li ree staris sur la vojo kun poŝoj, tornistro, ĉapo kaj botoj tute plenaj je mono. "Kion vi intencas fari per la fajroŝtalo?" demandis la soldato.

"Tio ne koncernas vin!" respondis la sorĉistino, "nun vi ja ricevis la monon! Donu vi nur al mi la fajroŝtalon!"

"Tute ne!" la soldato diris, "rakontu tuj por kio vi intencas uzi ĝin, alie mi eltiras mian glavon kaj detranĉas vian kapon!"

"Ne, mi ne volas ion diri!" estis la respondo de l' sorĉistino.

Tiam la soldato detranĉis ŝian kapon, kaj jen ŝi kuŝis! Sed la monon li kolektis en ŝia antaŭtuko, prenis la pakaĵon sur la dorso, metis la fajroŝtalon en sian poŝon kaj marŝis rekte al la urbo.

Estis belega urbo, kaj en la plej komforta gastejo li loĝiĝis; tie li havis la plej bonajn ĉambrojn kaj delikatan manĝaĵon, ĉar nun li estis riĉa, li ja posedis tiom da mono.

La servisto, kiu devis ciri liajn botojn, pensis, ke estas strange, ke tia riĉa sinjoro havas nur tiel mirinde malnovajn botojn, sed la soldato ankoraŭ ne estis aĉetinta al si novajn; la proksiman tagon li ricevis bonajn botojn kaj veston elegantan. Nun la soldato estis vere nobla sinjoro, kaj oni rakontis al li pri ĉiuj belaj aferoj de la urbo, pri la reĝo kaj lia ĉarma filino, la princino.

"Kie oni povas vidi ŝin?" demandis la soldato.

"Oni tute ne povas vidi ŝin!" ili ĉiuj diris, "ŝi loĝas en granda kupropalaco, kiu estas ĉirkaŭata de multaj turoj kaj muroj! Neniu krom la reĝo povas iri en la palacon, ĉar estas antaŭdirite, ke ŝi iam edziniĝos kun tute simpla soldato, kaj tion la reĝo ne volas!"

"Mi tre dezirus vidi ŝin!" pensis la soldato, sed li ja ne povis havi la permeson.

Li komencis nun tre gajan vivon, ofte li vizitis la teatron, veturis en la ĝardeno de la reĝo kaj donis multe da mono al malriĉaj homoj, kaj tio estis bone farita! Li memoris de antaŭaj 29 tagoj, kiel mizere estas ne posedi monereton! — Li ja estis riĉa, portis belajn vestojn kaj havis baldaŭ multajn amikojn, kaj ili ĉiuj diris, ke li estas ĉarma viro, vere nobla Moŝto, kaj tion la soldato tre plezure aŭdis. Sed ĉar li ĉiun tagon elspezis multe da mono sen havi ian enspezon, li fine nur posedis du denarojn, kaj li devis forlasi la belan apartamenton, kie li havis sian loĝejon, kaj loĝiĝi en malvasta ĉambreto rekte sub la tegmento. Tie li mem devis purigi siajn botojn kaj fliki ilin per kudrilo, kaj neniu el la amikoj vizitis lin, ĉar la ŝtuparo estis al ili tro alta.

Estis tute malluma vespero, kaj li povis eĉ ne aĉeti kandelon, sed tiam li memoris, ke en la fajroŝtalo, kiun li prenis en la kava arbo, kuŝas peceto de kandelo. Li ekprenis la fajroŝtalon kun la kandelppeceto, sed en la sama momento kiam li provis ekflamigi kaj fajreroj flugis el la siliketo, la pordo subite malfermiĝis, kaj tiu hundo kiu havis okulojn tiel grandajn kiel te-tasoj

kaj kiun li estis vidinta malsupre en la arbo, staris antaŭ li kaj diris: "Kion ordonas mia majstro?"

"Kion mi vidas!" diris la soldato, "estas ja stranga fajroŝtalo; ĉu mi tiel povos havi kion mi deziras? Nu, bone, havigu al mi iom da 30 mono," li diris al la hundo, — kaj tuj ĝi foriĝis! Baldaŭ ĝi revenis, tenante en la buŝo grandan sakon da mono.

Nun la soldato komprenis, kian bonegan fajroŝtalon li posedas. Se li unufoje flamigos, alvenos la hundo, kiu sidis sur la kesto kun kupromono; se li dufoje flamigos, alvenos tiu hundo, kiu havis arĝenton, kaj se li trifoje flamigos, alvenos tiu, kiu havis puran oron. — Nun la soldato reloĝiĝis en la bela apartamento, denove li portis elegantajn vestojn, kaj tuj la amikoj lin rekonis kaj tiel multe lin ŝatadis. —

Iam li pensis: Estas vere stranga afero ke oni ne povas vidi la principinon! Ili diras, ke ŝi estas tiel belega! Sed kion povas tio helpi, se ŝi devas ĉiam sidi en la granda kupropalaco kun la multaj turoj. — Ĉu mi do tute ne povos vidi ŝin? — Nu, kie estas mia fajroŝtalo? Li flamigis per ĝi, kaj tuj alvenis la hundo kiu havis okulojn tiel grandajn kiel te-tasoj.

"Estas meze de la nokto," diris la soldato, "sed mi tre sincere deziras vidi la principinon, nur unu minuton!"

Tuj la hundo kuregis tra la pordo kaj antaŭ ol la soldato povis pripensi, ĝi revenis kun la principino; ŝi sidis dormante sur la dorso de l' hundo, kaj ŝi estis tiel belega, ke ĉiu povus vidi ke ŝi estas vera principino; la soldato kisis ŝin, li tute ne povis sin deteni, ĉar li estis vera soldato.

La hundo forkuris kun la principino, sed kiam fariĝis mateno kaj la gereĝoj trinkis teon, la principino diris, ke ŝi nokte havis tiel strangan sonĝon pri hundo kaj soldato. Ŝi rajdis sur la hundo, kaj la soldato kisis ŝin.

"Estas ja bela historio, mi devas konfesi!" diris la reĝino, kaj la sekvantan nokton maljuna korteganino devis sendorme pasigi apud la lito de l' principino por vidi, ĉu reale estus sonĝo aŭ kio povus alie esti.

La soldato terure sopiris je la belega princino, kaj denove la hundo venis dum la nokto, forprenis ŝin el la lito kaj kuris tiel rapide kiel eble, sed la maljuna korteganino surmetis grandajn botojn kaj egale rapide ŝi kuradis post ili. Vidante ke ili malaperas en grandan domon ŝi pensis: Nun mi scias, kie estas la loko! kaj per kredo ŝi desegnis grandan krucon sur la pordego. Tiam ŝi iris domen kaj kuŝiĝis, kaj la hundo ankaŭ revenis kun la princino, sed kiam ŝi vidis, ke granda kruco estas desegnita sur la pordego de l' domo kie loĝas la soldato, ŝi mem prenis kreon kaj desegnis krucojn sur ĉiuj pordegoj de la urbo, 32 kaj tio estis saĝe farita, ĉar nun la korteganino ja ne povos trovi la ĝustan pordegon.

Frue, matene venis la reĝo kaj reĝino, la maljuna korteganino kaj la oficiroj por vidi la domon, kien la princino estis alportita.

"Jen ĝi estas!" diris la reĝo, kiam li vidis unu pordegon kun kruco. "Ne, — estas tie, edzeto!" diris la reĝino, vidante alian kun kruco.

"Sed jen estas unu, kaj ankaŭ jen unu!" diris la ceteraj; kien ajn ili rigardis, ili trovis krucojn sur la pordegoj: Tiam ili bone povis kompreni, ke estas tute senutile plie serĉi.

Tamen la reĝino estis saĝa virino, kiu povis aranĝi multe da aferoj. Ŝi prenis sian oran tondilon, distranĉis grandan silkotukon kaj kudris el ĝi belan saketon; la saketon ŝi plenigis je greneretoj, ŝi fiksis ĝin sur la dorso de l' princino, kaj kiam tio estis preta, ŝi faris tre malgrandan truon en la saketo, tiel ke la greneretoj povos elŝutiĝi la tutan vojon, kiun sekvos la princino.

En la nokto la hundo revenis, prenis la princinon sur la dorso kaj kuregis kun ŝi al la soldato, kiu tiom amis ŝin kaj deziris, ke li estu princo por edziĝi kun ŝi.

La hundo tute ne rimarkis ke elŝutiĝis la greneretoj sur la vojo, de l' palaco kaj rekte 33 ĝis la fenestro de la soldato. Je la mateno la gereĝoj facile vidis, kien la princino estis alportita, kaj ili ekkaptis la soldaton kaj metis lin en malliberejon.

Jen li sidis. Hu! kiel mallume kaj enuige estis tie, kaj tiam oni diris al li: "Morgaŭ vi estos pendigata!" Ne estis agrable al li tion aŭdi, kaj sian

fajroŝtalon li estis forgesinta en la gastejo. Matene, inter la ferstangoj de l' fenestreto, li povis vidi kiel rapidis la popolo el la urbo por ĉeesti la ekzekutadon. Li aŭdis la tamburadon kaj vidis marŝi la soldatojn. Ĉiuj homoj forkuris; estis inter ili ankaŭ ŝuistlernanto kun leda antaŭtuko kaj pantofloj; li tiel rapide trotis, ke li perdis unu pantoflon, kiu falante trafis la muron, post kiu sidis la soldato, rigardante el la fenestreto!

"Hej, ŝuisteto! vi ne bezonas tiel rapidegi," diris la soldato, "ĉar nenio okazos antaŭ ol alvenos mi; sed, aŭskultu, faru al mi serveton: iru en mian loĝejon kaj alportu ĉi-tien mian fajroŝtalon, vi havos rekompence dek monerojn! Sed — rapidegu!" La ŝuisteto tre volonte deziris la promesitan rekompencon, li rapidege kuris por alporti la fajroŝtalon, donis ĝin al la soldato, kaj — aŭskultu bone kio nun okazas!

34

Ekster la urbo estis starigita granda pendigilo; ĉirkaŭe atendis la soldatoj kaj multaj miloj da rigardantoj. La reĝo kaj la reĝino sidis sur belega trono antaŭ la juĝisto kaj la tuta konsilantaro.

La soldato jam staris supre sur la eŝafodo, sed kiam la ekzekutisto komencis meti la pendŝnuregon ĉirkaŭ lia kolo, li diris, ke oni ja ĉiam permesas al krimulo esprimi modestan deziron kaj ĝin plenumi. Li treege dezirus fumi pipon da tabako; estus ja la lasta pipo, kiun li povus fumi en ĉi-tiu mondo.

Tion la reĝo ne volis rifuzi, kaj jen la soldato prenis sian fajroŝtalon kaj flamigis: unu, du, tri! tuj alvenis ĉiuj tri hundoj, unu kun okuloj tiel grandaj kiel te-tasoj, unu kun okuloj kiel mueleja rado kaj unu kun okuloj tiel grandaj kiel la "Ronda Turo"!

"Vi helpu min rapide, por ke mi ne estu pendigata!" diris la soldato, kaj tuj la hundoj furioze saltegis kontraŭ la juĝisto kaj la tuta konsilantaro, unu estas ekprenita ĉe la piedoj, alia ĉe la nazo, kaj ĉiuj ĵetitaj alten en la aero, kaj tute frakasitaj ili disfalis sur la tero.

"Mi ne volas! Mi ne volas!" kriis la reĝo, sed la plej granda hundo prenis lin kaj la reĝinon kaj ilin ĵetis post la ceteraj; eĉ la 35 soldatoj teruriĝis kaj la popolo kriegadis: "Kara soldateto, vi fariĝu nia reĝo kaj edziĝu kun la belega

princino!" Tiam ili sidigis la soldaton en la kaleŝo de l' reĝo, la tri hundoj gaje dancis antaŭ ĝi, ili kriis Hura! kaj la knaboj fingrefajfis, kaj ĉiuj soldatoj salutis. Sed la princino forlasis la kupropalacon kaj fariĝis reĝino. La edziĝa festo daŭris ok tagojn, kaj la hundoj ĉeestis la festenadon, kaj ili faris grandajn okulojn.

36

La princino sur pizo.

Estis iam princo, kaj li deziris edziĝi kun princino; sed ŝi devus esti vera princino. Por trovi tian principinon li faris multajn kaj longajn vojaĝojn en la tuta mondo; sed ĉie, kien li venis, li renkontis jen unu jen alian malfacilaĵon. Ekzistis certe sufiĉe da principinoj, sed ĉu ili estas veraj principinoj, li ne povis tuj ekscii; ĉe ĉiu el ili li trovis ion malveran. Fine li revenis domon, kaj li tiam estis tre ĉagrena, kion oni povos bone kompreni, ĉar lia plej sincera deziro estis ja edziĝi kun vera princino.

Ian vesperon la vetero fariĝis treege malbela; fulmadis kaj tondris kaj senĉese falis de la ĉielo pluvegoj. Nun iu frapis la pordegon de la kastelo, kaj la maljuna reĝo iris por malfermi.

Ekster la pordego staris princino. Sed, ho ĉielo, kian aspekton ŝi havis! De ŝiaj haroj kaj de la vestaĵo gutegis la akvo; ĝi tute trafluis ŝiajn ŝuojn kaj elgutadis el la kalkanumo, kaj dum ŝi staris ĉi-tie en la pluvego ŝi diris, ke ŝi estas vera princino.

37

Nu, ĉi-tion ni facile ekscios! pensis la maljuna reĝino; ŝi nenion diris sed iris en la dormoĉambron, kaj forpreninte la tutan litaĵon ŝi metis pizon sur la fundon de la lito. Ŝi prenis nun dudek matracojn, metis ilin sur la pizon, kaj

sur la matracojn ŝi plie metis dudek kusenegojn, faritajn el la plej mola lanugo, kiu ekzistas.

En ĉi-tiu lito la princino devis dormi nokte. Je l' mateno oni ŝin demandis, kiel ŝi dormis.

"Ho, malbonege!" la princino respondis, "mi preskaŭ ne ripoziĝis la tutan nokton, kaj mi ne komprenas, kio troviĝis en la lito."

"Mi kuŝis sur ia malmolaĵo, kaj mia tuta korpo fariĝis bruna kaj blua. Estas tre malagraba kaj stranga okazo!"

Nun oni povis kun certeco scii, ke ŝi estas vera princino, ĉar la pizon ŝi estis eksentinta eĉ malgraŭ la dudek matracoj kaj la dudek kusenegoj kun la plej mola lanugo kiu ekzistas. Neniu ol vera princino povus posedi tian mirindan sentemecon!

Post ĉi-tio la princo edziĝis kun ŝi, ĉar li ja sciis, ke lia edzino estas vera princino, kaj la pizon oni enmetis en la muzeon de la reĝo. Tie ĝi troviĝas ankoraŭ nun se neniu ĝin forŝtelis.

La knabineto kun la alumetoj.

Estis terure malvarme; neĝis kaj komencis fariĝi malluma vespero; estis la lasta vespero de l' jaro, novjara vespero.

En ĉi-tiu malvarmo, en ĉi-tiu mallumo iris en la strato malriĉa knabineto kun nuda kapo kaj nudaj piedoj; ŝi ja portis pantoflojn, kiam ŝi forlasis la domon, sed por kio povus ili helpi! Estis tre grandaj pantofloj, laste ŝia patrino uzis ilin, tiel grandaj ili estis. Jen rapidege preterpasis du veturiloj, kaj kurante trans la strato, la knabineto perdis la pantoflojn. Unu pantoflon ŝi ne povis

trovi, kaj knabo forkuris kun la alia; li diris ke li povos uzi ĝin kiel lulilon, se li mem havos iam infanetojn. Tie iris nun la knabineto kun la nudaj piedetoj, ruĝaj kaj bluaj pro malvarmo; en la malnova antaŭtuko ŝi havis amaseton da alumetoj kaj paketon ŝi portis en la mano; la tutan tagon neniu aĉetis alumetojn de ŝi, nek iu donacis al ŝi monereton; malsata kaj suferante de l' frosto ŝi iris kun malĝoja mieno tra la stratoj, kompatinda 39 knabineto! La neĝfloketoj falis sur ŝiajn longajn, blondajn harojn, kiuj ĉarme bukligis ĉirkaŭ la nuko, sed pri ĉi-tiu ornamo ŝi tute ne pensis. El ĉiuj fenestroj brilis la kandeloj, kaj en la strato odoris bonege ansera rostaĵo; estis novjara vespero, kaj pri tio ŝi la tutan tempon pensis.

En anguleto inter du domoj — unu staris iomete pli antaŭe en la strato ol la alia — tie ŝi sidiĝis metante la piedetojn sub sin; sed nun ŝi sentis la froston ankoraŭ pli multe, kaj domen ŝi ne kuraĝis iri, ĉar ŝi ja neniujn alumetojn vendis, nenian monereton ŝi ricevis; ŝia patro batus ŝin sendube, kaj estis malvarme ankaŭ dome; tie la tegmento kuŝis preskaŭ sur la kapo, kaj la vento fajfe muĝis tra la ĉambreto, kvankam oni ŝtopis per pajlo kaj ĉifonoj la plej grandajn fendojn.

La manetoj de la knabineto estis preskaŭ tute senvivaj pro malvarmo. Ho! alumeto povus fari bone al ŝi. Se ŝi nur kuraĝus eltiri unu solan el la paketo, ekbruligi ĝin kontraŭ la muro kaj varmigi la fingretojn ĉe la flamo! Ŝi eltiris unu, ritŝ! Kiel ĝi ŝprucetis, kiel ĝi brulis! Estis hela, varma flamo — kvazaŭ kandeleteto, kiam ŝi tenis la maneton ĉirkaŭ ĝi! Kia mirinda lumado! Al la knabineto subite ŝajnis, kvazaŭ 40 ŝi estus sidanta antaŭ granda ferkameno ornamita per brilaj globetoj kaj cilindro el latuno. La fajro tie brulas gaje, ĝi varmigas tiel bone; sed! — kio estas do tio! La knabineto jam proksimigis la piedetojn al ĝi por varmigi ilin ankaŭ — — sed ho ve! estingiĝis la flamo, la kameno malaperis, kaj ŝi sidis tie kun peceto de elbrulinta alumeto en la mano.

Ŝi ekbruligis alian alumeton, ĝi brulis, ĝi lumadis, kaj en la loko kie la radioj falis sur la domon, la muro fariĝis diafana kiel krepo; ŝi rigardis en la salonon, kie staris tablo kovrita de brilblanka tuko, kun bela porcelanaĵo, kaj bonege vaporetis ansera rostaĵo kun pomoj kaj sekprunoj; kaj jen tio, kio estis ankoraŭ pli belega: la ansero saltis el la plado, skuiĝante ĝi iris sur la planko, portante en la dorso tranĉilon kaj forketon; ĝi venis rekte al la

knabineto; — sed tiam estingiĝis la alumeto, kaj nur la dika, malvarma muro restis videbla.

La knabineto ekbruligis alian alumeton. Jen ŝi sidis sub la plej belega Kristnaska arbo; ĝi estis ankoraŭ pli granda kaj pli riĉe ornamita ol tiu, kiun ŝi vidis tra la vitra pordo ĉe la riĉa komercisto, la lastan Kristnaskan feston. Miloĵ da kandeloj brulis sur la verdaj branĉoj, kaj multkoloraj bildoj kiel tiuj, kiuj ornamas la butikfenestrojn, ŝin rigardis. La knabineto etendis ambaŭ manetojn; — tiam estingiĝis la alumeto; la multaj kandletoj de l' Kristnaska arbo leviĝis pli kaj pli alten; ŝi vidis, ke ili estas nun brilaj steloj; unu stelo falis lasante sur la ĉielo longan fajrostrion.

"En ĉi-tiu momento mortas iu," diris la knabineto, ĉar ŝia mortinta avino, la sola persono, kiu faris bonon al ŝi, ofte diris: "Kiam stelo falas, animo flugas supren, al Dio!"

Ankoraŭ unu fojon la knabineto ekbruligis alumeton kontraŭ la muro; ĝi briladis kaj lumis ĉirkaŭe, kaj en la lumado ŝi vidis sian avinon, tiel hela, tiel belega kaj dolĉa.

"Avino!" kriis la knabineto, "ho avino, prenu min kun vi! Mi scias, ke vi malaperos for de mi, kiam la alumeto estingiĝos, for de mi kiel la varma kameno, kiel la belega ansera rostaĵo, kaj la granda, dolĉa Kristnaska-arbo!" — kaj rapidege ŝi ekbruligis ĉiujn alumetojn, kiuj restis en la paketo. Ŝi volis nun firme teni la avinon, kaj la alumetoj lumis kun tia brilo, ke fariĝis multe pli lume ol ĉe la klara tago. Neniam la avino estis tiel belega, tiel granda; ŝi levis la knabineton supren sur sian brakon, kaj en brilo kaj ĝojego ili forflugis, 42 tiel alten, tiel alten, kaj tie estis nenia malvarmo, nenia malsato, nenia timo; — ili estis ĉe Dio.

Sed je la malvarma, frua matenhoro, en la anguleto ĉe la domo, sidis la knabineto kun ruĝaj vangoj kaj buŝeto ridanta: — senviva ŝi estis, mortigita de l' frosto la lastan vesperon de l' malnova jaro. La novjara mateno ekbrilis super la mortinta knabineto, kiu sidis tie kun siaj alumetoj, el kiuj unu paketo estis preskaŭ elbruligita. "Ŝi volis sin varmigi," oni diris. Sed neniu sciis, kiom da belaĵoj ŝi vidis, nek en kia brilo ŝi eniris kun sia kara avino en la ĝojegon de la Nova Jaro.

Enhavo.

	paĝo
<u>Hans Christian Andersen</u>	3
<u>La brava stansoldato</u>	5
<u>Rakonto pri patrino</u>	13
<u>La fajroŝtalo</u>	23
<u>La princino sur pizo</u>	36
<u>La knabineto kun la alumetoj</u>	38

Esperanto Verlag Möller & Borel

Berlin SW., Lindenstrasse 18/19.

Verkaro de D^{ro} L. L. Zamenhof.

Fundamento de Esperanto:	Sm
Eldono Franca, Angla, Germana, Rusa, Pola,	bindita 1,30
Eldonoj Greka, Hispana, Itala, Rumana,	ĉiu volumo broŝurita 0,50
Oni vendas aparte:	
Ekzercaro (kvinlingva)	0,30
Universala Vortaro (kvinlingva)	0,45
Wörterbuch Deutsch-Esperanto	bindita 1,25
	broŝurita 1,—
Taschenwörterbuch Deutsch-	bind
Esperanto und Esperanto-	i
Deutsch	t
	a 0,65
	broŝurita 0,50
Fundamenta Krestomatio	bindita 1,80
	broŝurita 1,40
Georgo Dandin , komedio en tri aktoj de Molière	0,55

Hamleto , tragedio en kvin aktoj de Shakespeare	0,80
Ifigenio en Taŭrido , dramo en kvin bind aktoj de Goethe	i t a 1,15 broŝurita 0,90
La Predikanto , libro el "La Biblio"	0,35
La Psalmaro , libro el "La Biblio"	1,10
La Rabistoj , dramo en kvin aktoj de Schiller	0,90
La Revizoro , komedio en kvin aktoj de Gogol	0,70
La Sentencoj de Salomono , libro el "La Biblio"	0,70
La Virineto de Maro , fabelo de Andersen, kun ilustraĵoj de Hilda May Brodie	0,70

Verkoj de Kabe (D^{ro} K. Bein).	
	Sm
Elektitaj Fabeloj de Fratoj Grimm, trad. el germana lingvo	0,75
Unua Legolibro , gradigitaj legaĵoj kun frazlibro kaj modeloj de leteroj	0,75
La fundo de l' mizero , de Sieroŝevski	0,35
La interrompita Kanto , trad. el	0,35

Orzeszko	
Internacia Krestomatio	0,50
Pola Antologio	0,85
La Faraono , trad. el Prus, tri volumoj	po 0,90
Versaĵoj en Prozo , trad. el Turgenev	0,40
Bona Sinjorino , trad. el Orzeszko (Esperanta Biblioteko Internacia)	0,10

Kolekto de "La Revuo".

INSTRUA FAKO.

Sm

Esperanta Sintakso , laŭ verkoj de D ^{ro} Zamenhof kaj aliaj aŭtoroj. En Esperanto verkita de Paul Fruictier	0,60
Konkordanco de Ekzercaro , ellaboris A. E. Wackrill	0,50
Frazaro , de H. de Coppet	0,50
Du mil novaj vortoj ĉerpitaj el la verkaro de D ^{ro} Zamenhof, netroveblaj en Universala Vortaro, ellaboris P. Boulet	0,70

Kolekto de "La Revuo".

LITERATURA FAKO.

Sm

Angla lingvo sen profesoro, unuakta komedio de Tristan Bernard, tradukita de Gaston Moch	0,50
Aspazio, tragedio en kvin aktoj, de A. Svjentoĥovski, tradukita de D ^{ro} Leono Zamenhof	1,—
Bukedo, artikoloj pri literaturaj kaj beletristikaj demandoj, de Ch. Lambert	0,90
Imenlago, novelo de Theodor Storm, tradukita el la germana lingvo de Alfred Bader	0,35
La Faraono, romano de Prus, tradukita de D ^{ro} Bein. Tri volumoj	(ĉiu) 0,90
La Reĝo de la montoj, de Ed. About, tradukita de G. Moch. Ilustr. de Doré	1,55
La Rompantoj, kvin monologoj kun ilustraĵoj. Originale verkitaj de Frederiko Puĵula- Valjes	0,50
La Tria, Memoraĵoj pri la tria Kongreso, ilustr.	0,75
Laŭroj, kolekto de verkoj	0,90

premitaj en la unua literatura
konkurso de "La Revuo"

Libro de l' Humoraĵo , originale verkita de P. de Lengyel	1,—
Makbeto , dramo en kvin aktoj de Shakespeare, tradukita de D ^{ro} H. Lambert	0,90

Literaturaĵoj.

	Sm
Sub la neĝo. Taglibro de juna loĝanto de la Jura montaro de J. J. Porchat, esperantigis J. Borel	0,50
Solvo de la problemo de lingvo internacia , de * kun germana traduko de Profesoro Christaller	0,40
Tri unuaktaj Komedioj: "La malfeliĉuloj" de A. v. Kotzebue — "Tie ĉi oni parolas Esperante" de T. Williams — "La Renkonto" de M. Hankel	0,40
Ĉu unu lingvo internacia aŭ tri? de Prof. L. Couturat	0,10
Advokato Patelin. Triakta proza komedio, de Brueys kaj Palaprat, tradukita de M.-J. Evrot	0,35
L' Avarulo , de Molière, tradukita de S. Meyer	0,35

Cikado ĉe Formikoj , Unuakta komedio de Labiche kaj Legouv�	0,30
�u li? Romano originale verkita de D ^{ro} Valienne	1,75
Diversaĵoj . Rakontetoj tradukitaj de Lallemant kaj Beau	0,60
Don Juan , de Molière, trad. de D ^{ro} Boirac, rektoro de l' universitato de Dijon (Versaĵoj)	0,70
Elektitaj fabloj de La Fontaine , esperantigitaj de G. Vaillant	0,35
Eneido de Virgilio , tradukita de D ^{ro} Vallienne. (Versaĵoj)	1,30
Esperantaj prozaĵoj "kolekto da tekstoj de plej bonaj aŭtoroj"	1,—
Kastelo de Prelongo , granda romano originale verkita de D ^{ro} Vallienne	1,75
Kiel ni plibeligos la vivon , originale verkita de Saĝulo	0,25
Kondukanto de l' interparolado kaj korespondado kun aldonita Antologio Internacia, ellaboris A. Grabowski	0,85
La kvar Evangelioj , kunigitaj en unua rakonto kaj tradukitaj de la pastro R. Laisney	0,75
Monadologio de Leibniz , traduko de D ^{ro} Boirac, rektoro de l' universitato de Dijon	0,25
Libro de l' Humoraĵo , originale verkita de Paul de Lengyel, nova eldono	1,—

La Nevo kiel Onklo , komedio en 3 aktoj de Schiller, trad. de Stewart	0,50
Vojaĝo interne de mia ĉambro , de X. de Maistre, tradukita de S. Meyer	0,35
Akvo dormanta , sceno el la Meksikana vivado, trad. Lotus	0,25
Aventuroj de l' lasta Abenceraĝo , de Chateaubriand, trad. de R. Deshays	0,25
Du rakontoj de D. de Rothau. La blanka Kastelo. Esperantista hotelo	0,50
Du slavaj rakontoj . La Rakonto de Filip Vasiliĉ de M. Gorki. Ĉu li venas de J. Vazov	0,30
Edziĝo kontraŭvola , unuakta Komedio de Molière, trad. de Dufeutrel	0,30
El la historio de Esperanto (Letero pri la deveno de Esperanto). Paroladoj de D ^{ro} Zamenhof kaj D ^{ro} Bein (Kabe) en la Boulogna kongreso	0,15
En Svislando , kvin rakontoj el verkoj de svisaj aŭtoroj elektis kaj trad. E. Ramo	1,35
Esperantaj Perleroj el "Lingvo Internacia" . Aforismoj, Proverboj, Poezioj, 3 Serioj	po 0,15
Eŭgenino Grandet , scenoj de la vivo de provinco de H. de Balzac, trad. E. Gasse	0,75

Ĵurnaloj tute en Esperanto.

Oficiala Gazeto Esperantista:

Organo de la Lingva Komitato kaj de la Konstanta Komitato de la Kongresoj. 51 Rue de Clichy, Paris. 2,— Sm.

Dia regno: *Mühlheim (Rhein)*. P.

Hübner, Friedrich-Wilhelm-Strasse 66. 0,90 Sm.

Esperanto: *Genève (Svis.)*, oficiala

organo de Universala Esperanto-Asocio, duonmonata. H. Hodler, 8, rue Bovy-Lysberg. 1,90 Sm.

Esperanta Ligilo: *Paris (V)* (Franc.),

monata organo en reliefpunktoj por blinduloj. Ĉefredaktoro: Th. Cart, 12. rue Soufflot. 1,20 Sm.

Espero Katolika: *Paris*, monata.

Administracio 23 rue Joubert, Paris. Redakcio Claudius Colas, 10 rue Béranger, Paris. 2,— Sm.

Espero Pacifista: *Neuilly-sur-Seine*

(Franc.), monata organo de "Pacifisto". G. Moch, 26, rue de Chartres. 2,— Sm.

Hispana Revuo: *Madrid* (Hisp.),

ilustrata monata revuo. Josefo Menendez, Strato Echegary 17, I. 1,30 Sm.

Internacia Pedagogia Revuo:

Bystrice-Hostyn, Moravio, Aŭstrio. Theodor Ĉejka.

Membroj 1,— Sm. Nemembroj
1,50 Sm.

Internacia Sciencia Revuo: *Genève*
(Svis.), monata R. de Saussure,
8, rue de Bovy-Lysberg. 2,75
Sm.

Internacia Socia Revuo: *Paris (III)*
(Franc.), monata. R. Louis
(Maison Commune), 49 Rue de
Bretagne. 1,40 Sm.

Juna Esperantisto: *Paris* (Franc.),
monata gazeto por junuloj,
instruistoj kaj
Esperantolernantoj. Presa
Esperant. Societo, 33 rue
Lacépède. 1,— Sm.

La Bela Mondo: *Dresden* (Germ.),
ilustrata monata gazeto. F. Emil
Boden, Dresden-A.,
Bismarckplatz 12. 3,— Sm.

La Revuo: *Paris* (Franc.), internacia
monata literatura gazeto, 48
paĝoj. Administracio: Librejo
Hachette & Co., 79, Boulevard
St. Germain. 2,75 Sm. Por
Germanujo kaj Aŭstrujo ĉe
**Esperanto Verlag Möller &
Borel**, Berlin S.W. 68, Lindenstr.
18-19.

La Spritulo: *Leipzig* (Germ.), monata
gazeto por ŝerco, humoro kaj
satiro. Richard Bresch,
Körnerstrasse 31, Leipzig. 1,20
Sm.

Lingvo Internacia: *Paris* (Franc.),
monata organo. Kun aldono
literatura. Presa Esperantista

Societo. 33, rue Lacépède. 3,—
Sm.

Voĉo de Kuracistoj: *Lwów* (Galicio).

D^{ro} Stefan Mikolajski, Lwów,
strato Sniadeckich 6. 1,50 Sm.

Presejo de Möller & Borel G. m. b. H., Berlin SW., Lindenstr. 18/19.

*** END OF THE PROJECT GUTENBERG EBOOK FABELOJ DE
ANDERSEN ***

Updated editions will replace the previous one—the old editions will be renamed.

Creating the works from print editions not protected by U.S. copyright law means that no one owns a United States copyright in these works, so the Foundation (and you!) can copy and distribute it in the United States without permission and without paying copyright royalties. Special rules, set forth in the General Terms of Use part of this license, apply to copying and distributing Project Gutenberg™ electronic works to protect the PROJECT GUTENBERG™ concept and trademark. Project Gutenberg is a registered trademark, and may not be used if you charge for an eBook, except by following the terms of the trademark license, including paying royalties for use of the Project Gutenberg trademark. If you do not charge anything for copies of this eBook, complying with the trademark license is very easy. You may use this eBook for nearly any purpose such as creation of derivative works, reports, performances and research. Project Gutenberg eBooks may be modified and printed and given away—you may do practically ANYTHING in the United States with eBooks not protected by U.S. copyright law. Redistribution is subject to the trademark license, especially commercial redistribution.

START: FULL LICENSE

THE FULL PROJECT GUTENBERG LICENSE

PLEASE READ THIS BEFORE YOU DISTRIBUTE OR USE THIS WORK
To protect the Project Gutenberg™ mission of promoting the free distribution of electronic works, by using or distributing this work (or any other work associated in any way with the phrase “Project Gutenberg”), you agree to comply with all the terms of the Full Project Gutenberg™ License available with this file or online at www.gutenberg.org/license.

Section 1. General Terms of Use and Redistributing Project Gutenberg™ electronic works

1.A. By reading or using any part of this Project Gutenberg™ electronic work, you indicate that you have read, understand, agree to and accept all the terms of this license and intellectual property (trademark/copyright) agreement. If you do not agree to abide by all the terms of this agreement, you must cease using and return or destroy all copies of Project Gutenberg™ electronic works in your possession. If you paid a fee for obtaining a copy of or access to a Project Gutenberg™ electronic work and you do not agree to be bound by the terms of this agreement, you may obtain a refund from the person or entity to whom you paid the fee as set forth in paragraph 1.E.8.

1.B. “Project Gutenberg” is a registered trademark. It may only be used on or associated in any way with an electronic work by people who agree to be bound by the terms of this agreement. There are a few things that you can do with most Project Gutenberg™ electronic works even without complying with the full terms of this agreement. See paragraph 1.C below. There are a lot of things you can do with Project Gutenberg™ electronic works if you follow the terms of this agreement and help preserve free future access to Project Gutenberg™ electronic works. See paragraph 1.E below.

1.C. The Project Gutenberg Literary Archive Foundation (“the Foundation” or PGLAF), owns a compilation copyright in the collection of Project Gutenberg™ electronic works. Nearly all the individual works in the collection are in the public domain in the United States. If an individual work is unprotected by copyright law in the United States and you are located in the United States, we do not claim a right to prevent you from copying, distributing, performing, displaying or creating derivative works based on

the work as long as all references to Project Gutenberg are removed. Of course, we hope that you will support the Project Gutenberg™ mission of promoting free access to electronic works by freely sharing Project Gutenberg™ works in compliance with the terms of this agreement for keeping the Project Gutenberg™ name associated with the work. You can easily comply with the terms of this agreement by keeping this work in the same format with its attached full Project Gutenberg™ License when you share it without charge with others.

1.D. The copyright laws of the place where you are located also govern what you can do with this work. Copyright laws in most countries are in a constant state of change. If you are outside the United States, check the laws of your country in addition to the terms of this agreement before downloading, copying, displaying, performing, distributing or creating derivative works based on this work or any other Project Gutenberg™ work. The Foundation makes no representations concerning the copyright status of any work in any country other than the United States.

1.E. Unless you have removed all references to Project Gutenberg:

1.E.1. The following sentence, with active links to, or other immediate access to, the full Project Gutenberg™ License must appear prominently whenever any copy of a Project Gutenberg™ work (any work on which the phrase “Project Gutenberg” appears, or with which the phrase “Project Gutenberg” is associated) is accessed, displayed, performed, viewed, copied or distributed:

This eBook is for the use of anyone anywhere in the United States and most other parts of the world at no cost and with almost no restrictions whatsoever. You may copy it, give it away or re-use it under the terms of the Project Gutenberg License included with this eBook or online at www.gutenberg.org. If you are not located in the United States, you will have to check the laws of the country where you are located before using this eBook.

1.E.2. If an individual Project Gutenberg™ electronic work is derived from texts not protected by U.S. copyright law (does not contain a notice indicating that it is posted with permission of the copyright holder), the work can be copied and distributed to anyone in the United States without paying any fees or charges. If you are redistributing or providing access to a work

with the phrase “Project Gutenberg” associated with or appearing on the work, you must comply either with the requirements of paragraphs 1.E.1 through 1.E.7 or obtain permission for the use of the work and the Project Gutenberg™ trademark as set forth in paragraphs 1.E.8 or 1.E.9.

1.E.3. If an individual Project Gutenberg™ electronic work is posted with the permission of the copyright holder, your use and distribution must comply with both paragraphs 1.E.1 through 1.E.7 and any additional terms imposed by the copyright holder. Additional terms will be linked to the Project Gutenberg™ License for all works posted with the permission of the copyright holder found at the beginning of this work.

1.E.4. Do not unlink or detach or remove the full Project Gutenberg™ License terms from this work, or any files containing a part of this work or any other work associated with Project Gutenberg™.

1.E.5. Do not copy, display, perform, distribute or redistribute this electronic work, or any part of this electronic work, without prominently displaying the sentence set forth in paragraph 1.E.1 with active links or immediate access to the full terms of the Project Gutenberg™ License.

1.E.6. You may convert to and distribute this work in any binary, compressed, marked up, nonproprietary or proprietary form, including any word processing or hypertext form. However, if you provide access to or distribute copies of a Project Gutenberg™ work in a format other than “Plain Vanilla ASCII” or other format used in the official version posted on the official Project Gutenberg™ website (www.gutenberg.org), you must, at no additional cost, fee or expense to the user, provide a copy, a means of exporting a copy, or a means of obtaining a copy upon request, of the work in its original “Plain Vanilla ASCII” or other form. Any alternate format must include the full Project Gutenberg™ License as specified in paragraph 1.E.1.

1.E.7. Do not charge a fee for access to, viewing, displaying, performing, copying or distributing any Project Gutenberg™ works unless you comply with paragraph 1.E.8 or 1.E.9.

1.E.8. You may charge a reasonable fee for copies of or providing access to or distributing Project Gutenberg™ electronic works provided that:

- You pay a royalty fee of 20% of the gross profits you derive from the use of Project Gutenberg™ works calculated using the method you already use to calculate your applicable taxes. The fee is owed to the owner of the Project Gutenberg™ trademark, but he has agreed to

donate royalties under this paragraph to the Project Gutenberg Literary Archive Foundation. Royalty payments must be paid within 60 days following each date on which you prepare (or are legally required to prepare) your periodic tax returns. Royalty payments should be clearly marked as such and sent to the Project Gutenberg Literary Archive Foundation at the address specified in Section 4, "Information about donations to the Project Gutenberg Literary Archive Foundation."

- • You provide a full refund of any money paid by a user who notifies you in writing (or by e-mail) within 30 days of receipt that s/he does not agree to the terms of the full Project Gutenberg™ License. You must require such a user to return or destroy all copies of the works possessed in a physical medium and discontinue all use of and all access to other copies of Project Gutenberg™ works.
- • You provide, in accordance with paragraph 1.F.3, a full refund of any money paid for a work or a replacement copy, if a defect in the electronic work is discovered and reported to you within 90 days of receipt of the work.
- • You comply with all other terms of this agreement for free distribution of Project Gutenberg™ works.

1.E.9. If you wish to charge a fee or distribute a Project Gutenberg™ electronic work or group of works on different terms than are set forth in this agreement, you must obtain permission in writing from the Project Gutenberg Literary Archive Foundation, the manager of the Project Gutenberg™ trademark. Contact the Foundation as set forth in Section 3 below.

1.F.

1.F.1. Project Gutenberg volunteers and employees expend considerable effort to identify, do copyright research on, transcribe and proofread works not protected by U.S. copyright law in creating the Project Gutenberg™ collection. Despite these efforts, Project Gutenberg™ electronic works, and the medium on which they may be stored, may contain "Defects," such as, but not limited to, incomplete, inaccurate or corrupt data, transcription errors, a copyright or other intellectual property infringement, a defective or damaged disk or other medium, a computer virus, or computer codes that damage or cannot be read by your equipment.

1.F.2. LIMITED WARRANTY, DISCLAIMER OF DAMAGES - Except for the "Right of Replacement or Refund" described in paragraph 1.F.3, the

Project Gutenberg Literary Archive Foundation, the owner of the Project Gutenberg™ trademark, and any other party distributing a Project Gutenberg™ electronic work under this agreement, disclaim all liability to you for damages, costs and expenses, including legal fees. YOU AGREE THAT YOU HAVE NO REMEDIES FOR NEGLIGENCE, STRICT LIABILITY, BREACH OF WARRANTY OR BREACH OF CONTRACT EXCEPT THOSE PROVIDED IN PARAGRAPH 1.F.3. YOU AGREE THAT THE FOUNDATION, THE TRADEMARK OWNER, AND ANY DISTRIBUTOR UNDER THIS AGREEMENT WILL NOT BE LIABLE TO YOU FOR ACTUAL, DIRECT, INDIRECT, CONSEQUENTIAL, PUNITIVE OR INCIDENTAL DAMAGES EVEN IF YOU GIVE NOTICE OF THE POSSIBILITY OF SUCH DAMAGE.

1.F.3. LIMITED RIGHT OF REPLACEMENT OR REFUND - If you discover a defect in this electronic work within 90 days of receiving it, you can receive a refund of the money (if any) you paid for it by sending a written explanation to the person you received the work from. If you received the work on a physical medium, you must return the medium with your written explanation. The person or entity that provided you with the defective work may elect to provide a replacement copy in lieu of a refund. If you received the work electronically, the person or entity providing it to you may choose to give you a second opportunity to receive the work electronically in lieu of a refund. If the second copy is also defective, you may demand a refund in writing without further opportunities to fix the problem.

1.F.4. Except for the limited right of replacement or refund set forth in paragraph 1.F.3, this work is provided to you 'AS-IS', WITH NO OTHER WARRANTIES OF ANY KIND, EXPRESS OR IMPLIED, INCLUDING BUT NOT LIMITED TO WARRANTIES OF MERCHANTABILITY OR FITNESS FOR ANY PURPOSE.

1.F.5. Some states do not allow disclaimers of certain implied warranties or the exclusion or limitation of certain types of damages. If any disclaimer or limitation set forth in this agreement violates the law of the state applicable to this agreement, the agreement shall be interpreted to make the maximum disclaimer or limitation permitted by the applicable state law. The invalidity or unenforceability of any provision of this agreement shall not void the remaining provisions.

1.F.6. INDEMNITY - You agree to indemnify and hold the Foundation, the trademark owner, any agent or employee of the Foundation, anyone providing

copies of Project Gutenberg™ electronic works in accordance with this agreement, and any volunteers associated with the production, promotion and distribution of Project Gutenberg™ electronic works, harmless from all liability, costs and expenses, including legal fees, that arise directly or indirectly from any of the following which you do or cause to occur: (a) distribution of this or any Project Gutenberg™ work, (b) alteration, modification, or additions or deletions to any Project Gutenberg™ work, and (c) any Defect you cause.

Section 2. Information about the Mission of Project Gutenberg™

Project Gutenberg™ is synonymous with the free distribution of electronic works in formats readable by the widest variety of computers including obsolete, old, middle-aged and new computers. It exists because of the efforts of hundreds of volunteers and donations from people in all walks of life.

Volunteers and financial support to provide volunteers with the assistance they need are critical to reaching Project Gutenberg™'s goals and ensuring that the Project Gutenberg™ collection will remain freely available for generations to come. In 2001, the Project Gutenberg Literary Archive Foundation was created to provide a secure and permanent future for Project Gutenberg™ and future generations. To learn more about the Project Gutenberg Literary Archive Foundation and how your efforts and donations can help, see Sections 3 and 4 and the Foundation information page at www.gutenberg.org.

Section 3. Information about the Project Gutenberg Literary Archive Foundation

The Project Gutenberg Literary Archive Foundation is a non-profit 501(c)(3) educational corporation organized under the laws of the state of Mississippi and granted tax exempt status by the Internal Revenue Service. The Foundation's EIN or federal tax identification number is 64-6221541.

Contributions to the Project Gutenberg Literary Archive Foundation are tax deductible to the full extent permitted by U.S. federal laws and your state's laws.

The Foundation's business office is located at 809 North 1500 West, Salt Lake City, UT 84116, (801) 596-1887. Email contact links and up to date contact information can be found at the Foundation's website and official page at www.gutenberg.org/contact

Section 4. Information about Donations to the Project Gutenberg Literary Archive Foundation

Project Gutenberg™ depends upon and cannot survive without widespread public support and donations to carry out its mission of increasing the number of public domain and licensed works that can be freely distributed in machine-readable form accessible by the widest array of equipment including outdated equipment. Many small donations (\$1 to \$5,000) are particularly important to maintaining tax exempt status with the IRS.

The Foundation is committed to complying with the laws regulating charities and charitable donations in all 50 states of the United States. Compliance requirements are not uniform and it takes a considerable effort, much paperwork and many fees to meet and keep up with these requirements. We do not solicit donations in locations where we have not received written confirmation of compliance. To SEND DONATIONS or determine the status of compliance for any particular state visit www.gutenberg.org/donate.

While we cannot and do not solicit contributions from states where we have not met the solicitation requirements, we know of no prohibition against accepting unsolicited donations from donors in such states who approach us with offers to donate.

International donations are gratefully accepted, but we cannot make any statements concerning tax treatment of donations received from outside the United States. U.S. laws alone swamp our small staff.

Please check the Project Gutenberg web pages for current donation methods and addresses. Donations are accepted in a number of other ways including checks, online payments and credit card donations. To donate, please visit: www.gutenberg.org/donate.

Section 5. General Information About Project Gutenberg™ electronic works
Professor Michael S. Hart was the originator of the Project Gutenberg™ concept of a library of electronic works that could be freely shared with anyone. For forty years, he produced and distributed Project Gutenberg™ eBooks with only a loose network of volunteer support.

Project Gutenberg™ eBooks are often created from several printed editions, all of which are confirmed as not protected by copyright in the U.S. unless a copyright notice is included. Thus, we do not necessarily keep eBooks in compliance with any particular paper edition.

Most people start at our website which has the main PG search facility:
www.gutenberg.org.

This website includes information about Project Gutenberg™, including how to make donations to the Project Gutenberg Literary Archive Foundation, how to help produce our new eBooks, and how to subscribe to our email newsletter to hear about new eBooks.